

Česká školní inspekce
Královéhradecký inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola Dobré

517 93 Dobré 139

Identifikátor školy: 668 000 252

Termín konání inspekce: 22. – 24. září 2003

Čj.:	i6-1025/03-1004
Signatura:	oi6ax101

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek výchovně-vzdělávací práce vzhledem k realizovaným vzdělávacím programům
- ❖ materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací práce vzhledem k realizovaným vzdělávacím programům
- ❖ průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací práce v mateřské škole

CHARAKTERISTIKA MATEŘSKÉ ŠKOLY

Mateřská škola Dobré je příspěvkovou organizací. Jejím zřizovatelem je Obec Dobré se sídlem 517 93 Dobré 9. Předškolní zařízení sdružuje mateřskou školu a školní jídelnu. Odloučeným pracovištěm na adrese 517 93 Dobré 9 je výdejna školní jídelny. Do dvoutřídní mateřské školy s kapacitou 48 dětí (dle platného dokumentu Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení) bylo k termínu 22. září 2003 zapsáno 50 dětí. Z tohoto počtu bylo 5 dětí přijato k docházce na 5 dní v měsíci. Ředitelka stanovila výjimku z počtu dětí pro obě třídy po projednání se zřizovatelem a krajským úřadem. V obou třídách jsou zařazeny děti ve věku od 2 do 7 let. Celodenní provoz probíhá od 6:15 do 16:00 hodin. Mateřskou školu navštěvují kromě dětí místních i děti z okolních obcí: Podbřeží, Lhota, Hlinné, Kamenice, Spáleníště, Lomy.

Výchovně-vzdělávací práce probíhá ve školním roce 2003/2004 podle Školního vzdělávacího programu s názvem Jen si děti všimněte, co je krásy na světě zpracovaného dle Rámcového programu pro předškolní vzdělávání čj. 14 132/01-22.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Pedagogickou práci vykonávají čtyři učitelky mateřské školy, včetně ředitelky. Všechny mají odpovídající odbornou a pedagogickou způsobilost pro předškolní pedagogiku. Tři učitelky pracují na 100% úvazky a mají dlouholetou praxi při práci s dětmi předškolního věku. Učitelka zaměstnaná na 95% je začínající a má za sebou první roční působení v mateřské škole. Při kontrole nebylo potvrzeno zcela efektivní využití přímé míry vyučovací povinnosti v prvním oddělení v době od 12:30 do 13:45 hodin a při dopolední službě ve druhém oddělení do 10:15 hodin v návaznosti na celkovou strukturu výchovně-vzdělávacích činností a program předškolní výchovy.

Organizace jednotlivých činností předškolní výchovy a provozu mateřské školy probíhá promyšleně a na základě jasně určených pravidel zpracovaných do jednotlivých dokumentů a materiálů školy. Jejich projednání se zaměstnanci je doloženo a z obsahů vyplývá konkretizace pracovních povinností, úkolů a odpovědnosti za určené oblasti. Ředitelka je se všemi zaměstnanci v každodenním kontaktu, organizuje pedagogické rady na základě předem plánovaného programu pro daný školní rok. Z předložených zápisů vyplývá projednávání problematiky pedagogické, provozně-organizační, dochází k přenosu informací ze vzdělávacích seminářů a z jednotlivých tříd. V průběhu roku probíhají i provozní porady, kterých se zúčastňují učitelky a nepedagogické pracovnice školy. Zaměstnanci mají k dispozici jednotlivá písemná sdělení a odborné časopisy.

Ředitelka školy vytvořila funkční systém v oblasti vedení zaměstnanců. Prostřednictvím materiálu školy Plán personálního rozvoje pedagogických pracovníků MŠ v Dobřem jsou určeny semináře a je stanovena povinnost studovat odbornou literaturu dle výběru učitelek. Součástí plánu je i oblast vzdělávání pro pracovnice školní jídelny. Učitelky s dlouholetou praxí se intenzivně zajímají o nové trendy předškolní výchovy, navštěvují vzdělávací akce, studují odbornou literaturu a metodické materiály, kterými je i učitelská knihovna mateřské školy velmi dobře vybavena. Výběr vzdělávacích seminářů je funkční a získané poznatky učitelky uplatňují v praxi. Ve školním roce 2002/2003 proběhly mezi učitelkami i vzájemné hospitace.

Při nástupu začínající učitelky v minulém školním roce prováděla pověřená učitelka její uvádění do praxe. Velmi úzce s ní spolupracovala při vedení dětí, plánování výchovně-vzdělávací práce a výběru metod vzhledem k věkovým a individuálním zvláštnostem dětí. Začínající učitelka má vytvořený prostor pro získávání dalších poznatků a zkušeností i v letošním roce. Na základě provedených dislokačních změn pracuje na oddělení s jinou učitelkou mateřské školy a jejímu vedení věnuje náležitou pozornost i ředitelka. Ve školním roce 2002/2003 však neprojevila zájem o účast na některých ze seminářů či přednášek k problematice předškolní výchovy pořádaných vzdělávacími centry.

Ředitelka provádí kontrolní a hospitační činnost na základě předem stanoveného plánu pro daný školní rok. Má konkretizovány cíle hospitací a jednotlivých kontrol. Sledované výsledky zaznamenává prostřednictvím dokumentů Záznamy z hospitační činnosti a Kniha kontrol. Přijaté závěry se zaměstnanci prokazatelným způsobem projednává a přijímá konkrétní opatření pro řešení negativních zjištění v práci jak pedagogických tak i nepedagogických pracovníků školy. Realizovaná hospitační činnost ve školním roce 2002/2003 však byla svou četností nižší. Tento stav byl ovlivněn především vyřizováním administrativních úkonů v důsledku přechodu mateřské školy do právní subjektivity.

Pravidelně dochází k hodnocení práce zaměstnanců, ředitelka provádí s učitelkami pohospitační rozhovory. Na základě získaných poznatků přijímá opatření směřující ke zvyšování kvality pedagogické práce jednotlivých pracovníků. I učitelky jsou vedeny k provádění vlastní analýzy použitých metod a forem práce ve vztahu k jednotlivým dětem a realizaci plánovaných třídních programů.

Celkově jsou personální podmínky vzdělávání hodnoceny velmi dobře.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Mateřská škola je umístěná v jednopatrové budově postavené pro účely dvoutřídního předškolního zařízení. V každém podlaží je jedno oddělení se shodným prostorovým zázemím (třída, herna, sociální zařízení dětí). Součástí přízemí je tělocvična, šatny, kancelář ředitelky a vedoucí školní jídelny. Budova je udržovaná a každoročně dochází k jednotlivým opravám na základě aktuálního stavu. Obě třídy svým uspořádáním a estetickou upraveností (působivá dekorativní výzdoba, čistota, pořádek) vytvářejí pro děti velmi podnětné prostředí pro realizaci přijatého programu. Zvolený styl nábytku a jeho rozmístění v prostoru je plně funkční. Účelně jsou vytvořena četná zákoutí umožňující hry a činnosti dětí v menších skupinkách. Svým vybavením zároveň i děti motivují pro jednotlivé námětové hry a tvořivé činnosti. Částečná opotřebovanost je již zřejmá u dětských stolků a židliček. V jejich velikosti není výraznější rozlišení, takže nedopovídají vždy antropometrickým požadavkům dítěte předškolního věku.

Součástí areálu je školní zahrada, která svou rozlohou, vybavením a členitým terénem poskytuje kvalitní zázemí na příkladné úrovni pro pobyt dětí venku v průběhu celého školního roku. Děti mají možnost plně uspokojovat své potřeby a realizovat rozmanité činnosti

různorodého charakteru v návaznosti na jednotlivá roční období (pohybové aktivity, tvořivé hry s pískem, dopravní hřiště, námětové hry, činnosti u stolků, sáňkování, lyžování a další). Mateřská škola má zřízenou knihovnu pro rodiče, která je umístěna ve vstupní hale.

Děti mají k dispozici širokou škálu hraček, pomůcek, materiál pro výtvarné a pracovní činnosti a různé doplňky rozvíjející jejich aktivity. Ředitelka zajišťuje soustavnou modernizaci a obnovu učebních pomůcek a hraček. Při výběru preferuje rozvoj tvořivosti dětí, jejich věk a kvalitu výrobků. Na velmi dobré úrovni jsou obě třídy vybaveny audiovizuální technikou, hudebními nástroji, tělovýchovným nářadím a náčiním, bohatý je i knižní fond dětské a učitelské knihovny. Ve velké oblibě dětí jsou relaxační bazén s míčky a skluzavkou (vybavení tělocvičny), horská kola, elektrická a šlapací vozítka a další. V jednom oddělení mají děti možnost pracovat s počítačem, který je vybaven kvalitním programem pro děti předškolního věku. Do druhého oddělení byl v době inspekce druhý počítač připravován k instalaci. Pro administrativní účely je škola vybavena dalšími dvěma počítači s tiskárnou, kopírovacím zařízením, ředitelka má k dispozici internet.

Ředitelka má přehled o materiálně-technickém vybavení školy včetně školní zahrady. Její stav pravidelně analyzuje na základě kontrolní činnosti a přijímá konkrétní opatření, která průběžně konzultuje se zřizovatelem a zároveň mu předkládá požadavky. Prostřednictvím vlastní iniciativy se velmi aktivně podílí na současném stavu ve vybavenosti školy.

Materiálně-technické podmínky vzdělávání jsou na velmi dobré úrovni.

VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Realizace výchovně-vzdělávacího programu

Vzdělávací program je realizován v souladu s obecnými cíli předškolní výchovy.

Vedení kontrolované povinné dokumentace průkazně zachycuje průběh vzdělávání a výchovy.

Systém kontroly plnění vzdělávacího programu je účinný.

Organizace výchovně-vzdělávacích činností respektuje psychohygienické zásady dítěte předškolního věku. Pitný režim je zaveden, děti mají k dispozici na viditelném místě ve třídě nápoj po celý den. Jeho využití však nebylo v době inspekční činnosti zaznamenáno. U dětí nebyla sledována fixace návyku pravidelného příjmu tekutin a ani učitelky ho dětem nepřipomínaly. V rovnováze probíhají v průběhu dne spontánní a řízené činnosti. Program se v době odpočinku přizpůsobuje individuálním potřebám dětí. Učitelky umožňují nespavým dětem se zapojovat do klidových činností po organizované relaxaci. V průběhu výchovně-vzdělávacích činností se promítaly individuální přístupy učitelek především na základě věkových zvláštností dětí a jen částečně k jejich vývojové úrovni. Např. čištění zubů a používání příborů bylo umožněno jen dětem nejstarší věkové skupiny.

Mateřská škola má propracovaný informační systém vůči rodičům. Mimo každodenních kontaktů a přímých rozhovorů jsou rodiče informováni o organizačních a provozních záležitostech prostřednictvím nástěnek. Výtvarné práce a výrobky dětí mají k dispozici v průběhu celého roku, s výsledky a dalšími informacemi jsou seznamováni i při besídkách a společných setkáních. Již dlouhodobě připravuje škola pro rodiče zpravodaj *Mateřinka*, který

je distribuován do každé rodiny a poskytuje potřebné informace o programu a akcích školy za konkrétní období.

Organizace výchovně-vzdělávací práce odpovídá specifickým cílům předškolního vzdělávání.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce

OPZ pedagogických pracovníků

Hospitace proběhly v obou odděleních, byla sledována práce učitelek s víceletou praxí. V pedagogickém vedení se promítal jejich erudovaný přístup s využitím odborných poznatků a zkušeností z oblasti předškolní výchovy a zájem o naplňování přijatého programu mateřské školy.

Spontánní a řízené činnosti

Učitelky měly pro děti přicházející do mateřské školy připravené podnětné prostředí, ve kterém se promítala i vazba na tematické zaměření týdne. Děti si volily rozmanité činnosti, v jejich reakcích a projevech byla sledována výrazná aktivita, schopnost rozehrávat herní situace, měly zájem o pokračování v započatých činnostech z předchozího dne. Především při námětové a konstruktivní hře některé děti uplatňovaly vlastní představivost. Učitelky byly s dětmi v neustálém kontaktu, sledovaly jejich aktivity, byly jim nápomocny dle potřeby. V rámci řízených činností se také ústřední motivace a další motivující prvky v průběhu jednotlivých aktivit (pohybové, výtvarné a pracovní činnosti, integrované celky) převážně vázaly na tematický celek daného týdne. Učitelky volily podněty, které vzbuzovaly u dětí zájem, přirozenou zvědavost a i určité očekávání. Děti se vrácely k zážitkům prožitých v předchozím dni při divadelním představení, sdělovaly své dojmy a postřehy. V průběhu spontánních i řízených činností učitelky sledovaly reakce a výsledky dětí, oceňovaly jejich snahu, dosažený úspěch. V případě potřeby děti povzbuzovaly a byly jim nápomocny radou, pomocí či názornou ukázkou. Náležitou pozornost věnovaly i dětem vyžadujícím zvýšenější pozornost (adaptační problémy). Byly jim citovou oporou a s profesionálním přístupem jim pomáhaly při začlenění do kolektivu a zapojení se do některých z činností.

Učitelky plánují prostřednictvím týdenních plánů, ve kterých rozpracovávají do určených oblastí předem plánované téma. Součástí plánů tvoří činnosti spontánní a řízené včetně pohybových aktivit, individuální péče, jazykové chvílky, zaměření a aktivity pro pobyty dětí venku a stručné hodnocení k realizaci daného týdne.

Při organizaci spontánních a řízených činností učitelky využívaly přirozených situací k rozvíjení poznání dětí, pracovaly s dětmi ve skupinkách, individuálně i frontálně. Děti jsou vedeny ke vzájemné toleranci. Učitelky poskytovaly dětem dostatečný časový prostor k dokončení výrobku či jiné činnosti, respektovaly stav individuálního osobnostního rozvoje jednotlivých dětí. V průběhu pohybových aktivit učitelky obou tříd vytvářely velmi podnětné prostředí, ve kterém děti nacházely dostatek prostoru po pohybové vyžití a zároveň byl naplňován zdravotní účinek zařazených zdravotních cviků a přirozených cvičení. Efektivitu výchovně-vzdělávacích činností zvyšovalo zařazování aktivizačních metod (vlastní zkušenost, přímá manipulace, praktické činnosti, prožitky).

V obou třídách měly děti dostatečný prostor pro komunikaci s vrstevníky a učitelkami. Učitelky vedly s dětmi dialogy, rozvíjely jejich poznání, ponechávaly jim prostor k prezentaci zážitků a vyjádření vlastního názoru či stanoviska. Sledovaná atmosféra obou tříd dokladovala, že učitelky cíleně vedou děti k vytváření pozitivně laděných vzájemných vztahů, podporují

jejich spolupráci a ohleduplnost. Děti se zapojovaly do řízených a spontánních činností na základě přirozeného zájmu, přijímaly vstřícně sociální role.

Průběh spontánních výchovně-vzdělávacích činností a řízených výchovně-vzdělávacích činností je hodnocen stupněm velmi dobrá úroveň.

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávací činnosti

Učitelky v obou třídách připravují v každodenním programu nabídku pohybových aktivit, zajišťují na kvalitní úrovni pohybový rozvoj dětí včetně jemné motoriky. Pravidelně vystavují pro rodiče výsledky grafomotorických cvičení. V projevech a v chování dětí bylo zřejmé, že mateřská škola věnuje náležitou pozornost rozvoji sebeobslužných dovedností, kultuře a estetice stolování. Učitelky dbají na uplatňování zdvořilostních návyků. Děti velmi ochotně plnily pomocné a úklidové práce. Vlastní fantazii a představivost uplatňovaly především při tvořivých a námětových hrách. Děti navazovaly rozhovory, které učitelky dle potřeby i dále rozvíjely. S využitím přirozených situací učitelky věnovaly pozornost rozvoji řečových dovedností dle individuálních potřeb dětí. Děti se seznamují s různorodými výtvarnými technikami a pracují s přírodním materiálem. Jejich zájem o výtvarné a pracovní činnosti je zřejmý z dosahovaných výsledků. Výtvarné práce a výrobky dětí velmi působivě zdobí prostory mateřské školy.

Celkově jsou průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce hodnoceny jako velmi dobré.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení č.j. SM/8083/02 ze dne 10. 12. 2002 je v souladu se Zřizovací listinou ze dne 5. 9. 2002.

Mateřská škola nabízí nadstandardní péči. Poskytuje dětem s vadami ve výslovnosti individuální logopedickou péči pod odborným vedením kvalifikované logopedky. Pro druhé pololetí školního roku učitelky připravují především pro děti nejstarší věkové skupiny zájmové kroužky (výtvarný s náročnějšími technikami a s výukou angličtiny, jazykový pro rozvoj řeči a seznamování s němčinou, hudebně-pohybový a pracovní zaměřený na práci s přírodninami a odpadovým materiálem). Děti se pod vedením učitelek zapojují do projektu – celoroční ekologická hra s názvem Stezky Ferdy mravence. Ve spolupráci se základní školou zajišťují plavecký výcvik (Plavecká škola v Dobrušce). V zimních měsících mají děti možnost se zúčastňovat lyžařského kurzu na běžkách organizovaného školou.

Programovou nabídku výchovně-vzdělávacích činností učitelky v průběhu školního roku obohacují o zajímavé a pro děti velmi podnětné akce (návštěvy divadelních představení, knihovny a výstav v Rychnově n. Kn., výlety, vystoupení pro rodiče, oslavy lidových tradic a svátků a další).

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Podkladová inspekční dokumentace mateřské školy, dotazník pro ředitele před inspekcí, přehled o počtu dětí
2. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č.j. SM/8083/02 ze dne 10. 12. 2002
3. Zřizovací listina ze dne 5. 9. 2002
4. Výjimka z počtu dětí ve třídě pro školní rok 2003/2004

5. Výroční zpráva za školní rok 2002-2003 s podpisem ředitelky a razítkem školy
6. Školní vzdělávací program s názvem Jen si děti všimněte co je krásy na světě pro školní rok 2003-2004
7. Organizační řád s platností od 1. ledna 2003 s razítkem školy a podpisem ředitelky a zaměstnanců školy
8. Vnitřní řád MŠ – část pro zaměstnance s účinností od 2. 1. 2003 s razítkem školy a podpisem ředitelky a zaměstnanců školy
9. Režim dne pro školní rok 2003-2004 s razítkem školy a podpisem ředitelky
10. Vnitřní řád mateřské školy pro školní rok 2003-2004
11. Doklady o dosaženém vzdělání učitelek mateřské školy
12. Jmenování do funkce ředitelky příspěvkové organizace ze dne 29. 11. 2002 pod č. j. 578 s účinností od 1. 1. 2003
13. Pracovní náplně učitelek ze dne 15. 5. 2002, 15. 2. 2002, 2. 1. 2003 s podpisem ředitelky a konkrétní pracovnice
14. Pracovní náplň školnice ze dne 27. 2. 2003 s podpisem ředitelky a pracovnice
15. Pracovní náplň uklízečky ze dne 2. 1. 2003 s podpisem ředitelky a pracovnice
16. Plán pedagogických rad pro školní rok 2003-2004
17. Plán personálního rozvoje pedagogických pracovníků MŠ v Dobřem pro školní rok 2003-2004
18. Plán hospitací pro školní rok 2003-2004
19. Kritéria pro hodnocení učitelek a nepedagogických pracovníků pro školní rok 2003-2004
20. Záznamy z hospitační činnosti za školní rok 2002/2003
21. Kniha kontrol pro školní rok 2002/2003 a 2003/2004
22. Zápis z pedagogických rad za školní rok 2002/2003 a 2003/2004
23. Osobní plány učitelek pro školní rok 2003-2004
24. Dokumentace tříd pro školní rok 2003/2004: seznamy dětí, přehledy docházky dětí, evidenční listy, Přehled výchovné práce, třídní programy, týdenní plány, zmocnění k odvádění dětí, záznamy o dětech, individuální plány pro děti s odkladem školní docházky
25. Fotodokumentace
26. Inspekční zpráva Čj. 096 23/99-1004

ZÁVĚR

Personální podmínky mateřské školy tvoří velmi dobrý základ pro naplňování zvoleného programu předškolní výchovy. Dlouholetá praxe většiny učitelek, jejich soustavný zájem o oblast dalšího vzdělávání a uvádění do vlastní pedagogické práce progresivních metod a forem práce velmi pozitivně ovlivňují vlastní průběh výchovně-vzdělávacích činností. Začínající učitelka se zapracovává pod odborným a metodickým vedením zkušených spolupracovnic. Zvolená organizace činností, zajištění provozu mateřské školy a vytvořený systém pro vedení zaměstnanců jsou odpovídající dvoutřídní mateřské škole.

V oblasti materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací práce dochází k soustavnému zlepšování stavu, pravidelně jsou doplňovány a modernizovány hračky, učební pomůcky, další materiál a zařízení. Na příkladné úrovni je vybavenost školní zahrady a tělocvičny. Ředitelka pravidelně kontroluje a vyhodnocuje stav, požadavky předkládá zřizovateli, který dle finančních možností na ně reaguje.

Učitelky zpracovaly školní vzdělávací program, který zajišťuje osobnostní rozvoj dětí. Zodpovědně přistupují k oblasti plánování a přípravě řízených a spontánních činností. Zvolenou formu ověřují v praxi, výsledky analyzují a přijímají závěry pro další práci s dětmi, zajišťují vyváženost spontánních a řízených činností. Probíhající organizace jednotlivých činností a použité metody dokazovaly zodpovědný přístup učitelek a jejich snahu o naplnění současných cílů předškolní výchovy. V jejich působení se promítala orientace na vzbuzování zájmu dětí o jednotlivé aktivity. Vytvořená atmosféra obou tříd dokazovala bohaté komunikační prostředí, pozitivní vzájemné vztahy mezi dětmi a partnerskou spoluprací učitelek a dětí.

Od poslední inspekce si mateřské škola i nadále udržuje velmi dobrou úroveň.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
	Miloslava Beránková	M. Beránková v. r.

V Rychnově nad Kněžnou dne 17. října 2003

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 17. 10. 2003

Razítko

Ředitelka školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vladimíra Paštiková	Paštiková v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České

školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Javornická 1501, 516 01 Rychnov nad Kněžnou. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství Královéhradecký kraj Hradec Králové	3. 11. 2003	i6-1025/03-1004
Zřizovatel: Obec Dobré	3. 11. 2003	i6-1025/03-1004

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
---	----	Připomínky nebyly podány.